

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előzetési árak:
 Helyben negyedévre . . . 3 korona.
 Egészévre . . . . . 12 .
 Vidéken: negyedévre . . . 5 .
 Egészévre . . . . . 20 .

László József
 laptulajdonos.

Harsányi Sándor
 felelős szerkesztő.

Egyes szám ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Csapó-utca 9 sz. — Telefon: 275
 Kéziratok nem adatnak vissza.

Törvénytelen gyermekek.

Debreczen, július 1.

A minap egy megdöbbentő hír járta be a lapokat. Egy alig felserdült ifju, a ki épen az idén tette le kitünő sikerrel az érettségi vizsgálatot, eldobta magától nagy és jogosult reménységgel biztató életét, mert ugyanakkor kivett születési bizonyítványából megtudta, hogy törvénytelen.

Ez a hír holott talán nem is volt egyedülálló, villámcsapásként hatott a nagy közönségre. Es méltán. Mert ez az esemény bevilágított azokba, a szinte égbekiáltó igazságtalanságokba, a mik a 20-ik században is sajnos még mindig napirenden vannak.

Oh! Mert mennyi, de mennyi igazságtalanság, méltatlanság gyötri halálra ma is az emberiségnek jelentékeny számot tevő százalékát.

Ósdi felfogások, előítéletek, középkori intézmények állják utját ma is az igazán emberiességnek, az emberiség boldogulásának.

Társadalmi életünk fejletlen, a

kialakulása még csak foganatban sincsen és körülbelül ma is úgy él a magyar társadalom a 48-as vívmányok ellenére, mint hajdanában. Ma is ép olyan nagy a rang és osztálykülömbőség, ma már hála Istennek felekezeti különválás is, a társadalmi válaszfalak csak úgy fennállanak, az ellentétek csak úgy kihegyezettek, mint — valljuk be őszintén — a mult évszázadokban. Sőt talán amugyabban vagyunk. Mert annak előtte a szokások nemcsak társadalmi hagyományok voltak, de törvényes alapon is állottak. Az egymást elválasztó törvények megszűntek, de a ferde társadalmi felfogások rabbilincseit nem voltak képesek szétszaggatni. A temérdek félszeggel ezuttal nem akarunk foglalkozni.

Elég egyelőre az a határ, a melyet a fenti hír kapcsán felölelni akarunk.

Azoknak a szerencsétlen gyermekeknek megbélyegzése, a kiknek „törvénytelen” a származásuk, nemcsak kormányzási hiba, hibája az

előző kormányoknak, hanem par excellenter társadalmi bűn.

Nem gyűlölködésre van teremtve az emberiség, szétválasztó ellentétek nem idézhetik elő az emberiség fejlődését, de a mindent összekapcsoló szeretet és az ellentétek elsimitása felbomlása.

Lehet-e, szabad-e megbélyegezni az ártatlant — a bűnösök miatt?

Szabad-e a gyermeket halálba üldözni, a szülők bűneiért? Avagy szabad-e azok életét elkeseríteni, vagy gyűlölséggel megtelíteni azok iránt, a kiket isteni és emberi törvények szerint is tisztelni, vagy szeretnie volna szabad?

Ime, ezekre a kérdésekre kell választ adni a társadalomnak.

Igen! A társadalomnak! Mert ha összefogott volna, ha a szép, jó és nemes törekvések közé sorozta volna ennek a középkori kegyetlenségnek a megszüntetését, úgy ezt az igazságtalanságot már régen kitörölték volna a törvény paragrafusai közül!

A „Szabadság” tárczája.

Hangulat.

Irta: Fáy Nándor.

Éjszaka. Egy körüti kávéházban, jóval éjfél után.

Két-három asztal mellett hangosan gondolkodó társaság, amelyik szentül azt hiszi, hogy az egész világnak tudomást kell szereznie affelől, hogy ők ma este a vendéglőben mennyi bort s itt a kávéházban mennyi konyakot ittak. Minden pillantásban hívják a pinczért, hogy valami okos italt ajánljon nekik. A pinczér esudálatos nyugalommal egyszerűen konyakokat hoz, amire — ötpercenként — ki tör a lelkes éljenzés.

Elvétve, bánatos árvaságban, itt-ott egy-egy ujságmoly. Vagy talán, mivel éjjel van: ujságtücsök; bujják a lapokat és végső elkeseredettségükben a leglehe-

tetlenebb apró ujságoeszkák olvasására fanyalodtak, mintha öneik föltetlenül ismerniök kellene a kültelkek eseményeit is.

A kávéház sarkában két álmosnézésű fiatalember. Ernyedten ülnek nagy karosszékeiken, első pillantásra azt a benyomást keltik, hogy már hónapok óta nem aludták ki magukat.

Az egyik:

Baróth, egy nagy napilapnak a munkatársa. Nincs több huszonhat évesnél, tíz esztendővel többet mutat. Fáradt mosolygás ül az arcán, csak akkor szakad ki a fény a szeméből, ha üthet mindent, ami: akadémia.

A másik:

Rettey, szintén ujságíró. Melegtekintetű fiú, akiről kollégái is tudják, ön-maga is belátja, hogy sohasem fog zavarni valami nagy vizet, de közepes ivásu, használható mesterember és ugynevezett „jó fiú” Egy szerkesztőségben van Baróthtal.

Ámbár a hónap egész komolyan még a közepét sem érte el, a két ur hangulata tisztán a legesleghónapvégibb.

Baróth: Végre is igazán szeretnék két rejtélyt megfejteni.

Rettey: És pedig?

Baróth: És pedig az egyik, hogy megérem-e azt az időt, hogy valaha egyszer, legalább egyetlenegyszer éjjel előtt nyugodjam hófehér párnámon.

Rettey: Ez poétikus, csak hogy nem új. De ez nem baj. Képtelen dolgokon nem töröm a fejem.

Baróth: Okosan teszed. Ellenben a másik rejtély azt hiszem neked sem lényegtelen.

Rettey: És pedig?

Baróth: És pedig mikor lesz a világon több pénz másfél, mond: másfél koronánál. Ennyi tudniillik az összvagyonom.

Rettey: És viszonylagosan véve kellemes állapot.

Fiók
 raktárak.

Michelstädter S. E. & H.

Kizárólag czipő-raktár (Bevésett szabott árral.)

Piacz-u. 40. sz., a Hungária-kávéházzal szemben.

Társadalmi akciózt kérünk. Akciózt, a mely az emberszeretet jegyében születik meg, a mely egy nagy igazságtalanságot van hivatva kiküszöbölni és egy nagy kegyetlenséget megszüntetni.

Fogjunk össze valamennyien az emberszeretet nevében!

És ne engedjük meg továbbra is az ártatlanok megbélyegzését!

A betörők Eldorádója.

Négy betörés egy éjszaka.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, július 1.

A debreczeni rendőrség éberségének nagy dicsőségére tegnap éjjel nem kevesebb, mint négy helyen törtek be Debreczen főutczáján, tehát a város legforgalmasabb pontján. Ilyen rekord mellett bátran elmondhatjuk, hogy Debreczen a betörők Eldorádója, mert ettől eltekintve is, alig mulik el éjszaka Debreczenben, hogy betörést ne követnének el azok a gaz fiékok, kik a rendőrség gyámoltalansága miatt — úgy látszik — immár szabadon garázdálkodhatnak a város területén.

Ha mindannyiszor reámutatnók Debreczen város szomorú közbiztonsági állapotára, a hányszor erre alkalmunk nyílik, akár egyébbel sem kellene foglalkoznunk. De ha állapotaink e téren nem javulnának, még pedig a lehető legrovidebb idő alatt lényegesen nem javulnának, kénytelenek lennénk belenyulni abba a bizonyos darázs-fészekbe, amelyhez eddig, merő jóakarattól, minden alkalommal csak bizonyos távolságból és keztyűs kézzel nyultunk.

Micsoda szomorú világot vet közbiztonsági állapotainkra, rendőrségünk

kötelességteljesítésére, éberségére, hogy holdvilágos éjszakán — mint tegnap éjjel — négy helyen garázdálkodhatnak a város legforgalmasabb utczáján — zavar-talanul — a betörők. Olyan négy helyen, ahonnan a rendőr posztja alig 30—40 lépésnyi távolságra van.

A négy megkárosított kereskedő, mindmennyi órás és ékszerész. *Kostya János, Gasparik Antal, Kurián Gyula és Wolfram Ferencz* üzletébe törtek be és mindenünnen elvitték, a mi kezük ügyébe akadt. Kurián Gyulától tizenöt ezüst óraláncot vittek el, Gasparik Antal kirakattából pedig 10 értékes órát raboltak, míg a másik kettő még nem tudta megállapítani a kárát.

A rendőrségnél uralkodó közszellemre igen jellemző *Végh Gyula* h. főkapitány nyilatkozta, hogy a Gasparik kirakatát azért törhették fel, mert üzletét eltakarja az előtte álló cseresznyés kofa sátra. Jó lenne talán azt az átkozott sátrat felelősségre vonni, miért alkalmatlankodik ott a szunnyadó rendőrségtől. De akkor p. o. a nagytepomot is el kellene mozdítani a helyéből, mert az még jobban eltakarja a háta mögött levő üzleteket és házakat s azon, vagy más ahhoz hasonló épületeken csakugyan nem tud keresztül látni a rendőr — még Röntgen sugarakkal sem.

És most következik a megszokott, sablonszerű, sztereotyp újságtudósításunk:

A megkárosított ékszerészek jelentést tettek a rendőrségnél. Ott jegyzőkönyvet vettek fel mind a négy betörésről, ami egyébként igen könnyen ment, mert oly gyakori az efajta jegyzőkönyvek felvétele, hogy a legutolsó díjok is — fényes eredménnyel — maturalhatna a — jegyzőkönyv felvételéről. Az újság-

tudósításhoz még az is tartozik, hogy a rendőrség megindította a nyomozást, de eddigelé — természetesen — eredménytelenül.

És a betörő urak vigan füttyölnek a markukba és imádkoznak a rendőrség hosszú életéért és áldják a — cseresznyés sátrakat.

A város közgyűlése.

Ötödik nap.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, július 1.

Debreczen, város törvényhatósága tegnap fejezte be öt napot igénybe vett közgyűlését. Ugy lehet ma, de még talán holnap sem lett volna vége, ha a tikkasztó hőség elviselhetetlenné nem teszi a városatyák nemes mulatozását.

Apróbb ügyek voltak hátra, ezekkel végzett a bizottság, nem igen akadékoskodva az egyes előterjesztéseknél. Nyomott, unalmas volt a hangulat, mintha mindenki érezte volna, hogy elég a jóból.

A „Csokonay-Kör“-nak odaadták a nagy költő szülőházát, a tanácsi határozatok ellen beadott felebbezéseket pedig egyenkint utasították vissza. Egyesegyedül a személtűgy vert föl nagyobb port, de ezzel is végeztek minden komolyabb baj nélkül és mint mindennek — úgy a végtelennek látszó városi közgyűlésnek is vége szakadt.

Tudósításunk, a tegnapi közgyűlésről a következőkben adjuk:

(A Csokonai-ház ügye.)

Az ötödik nap közgyűlését *Puky Gyula* főispán délelőtt kilenc órakor nyitotta meg. Legelső tárgya a Csokonai-Kör kérelme volt a *Bethlen-utca* 3. sz.

Baróth: Milyen „alaposan“? Az akadémia szótárából beszélsz? . . . Oh dicső akadémia!

Rettey: A szó lehet hülye, de az állapot még az inkább az mert, hogy őszinte legyek, ebben a pillanatban nem tudnék egy becsületes koronát felmutatni. Sőt kevésbé becsületes sem. Sőt, ha komolyan veszem te sem.

Baróth: Ördögöd van, hogy kitálalod.

Rettey: Nem. Csak a derék logika szabályai szerint gondolkodom: neked is nekem is ki kell még fizetnünk ezt a fekete italt. Nos mi marad akkor?

Baróth: (komikusan felsóhajt:) Óh mi marad akkor? . . .

Perczekre megakad a társalgás. Mindaketten lapot vesznek a kezükbe, a szemük a betűn van, de a lelkük a legnagyobb romantikában vergődik, hogy miként lehetne még ma egy kis pénz birtokába jutni. Lassankint elkomolyodik mindegyikük s annyira belovagolták magukat a rosszkedvbe, hogy komolyan keserű arcot vágnak.

Baróth: No, én azt hittem, hogy egy mód még van.

Rettey: (Csillogó tekintettel:) ki vele?

Baróth: (érezgősen:) Egy golyó!

Rettey: (némán maga elé bámul)

Baróth: (igyekszik mélabus lenni): Kezdek tisztára undorodni ettől a becses élettől. Tisztára . . . Örökös pénz-bajok . . . Folytán folyvást . . . Aztán annyit dolgozik az ember, mint az igazvonó állat . . . Megfizetnek érte jól van. De meg tudják-e eléggé fizetni azt a munkát, amelyben a lelkem öröklődik meg. (Felsóhajt:) különben analizáljon itt az ördög. Én csak nem. Hát tudom is én, hogy mi a bajom. Az éjszaka teszi-e. Más-e. Mit törődöm én vele. De amit érzek, azt érzem. Mit bánom én, hogy a smokkok, az akadémikusok micsoda nevet adnak annak, hogyunom ezt aszürke életet . . . Tudja isten! Most már ott vagyok, hogy ha igazán pénzek is volnának a zsebemben, akkor is azt mondanám, hogy kell a kőnek. Nekem nem. Semmi sem kell . . . Az élet, az nem kell. *Rettey*: (aki eddig csak révedezve figyelt, egyszerre arra ébred, hogy mindez igen hangulatos és szép beszéd, amit illik ő neki is elfogadni:) Ez az! Az élet nem kell. Pénz sem kell! Semmi sem kell!

Egyszerre odagurul az asztalhoz egy kövérke jóképű ur: *Vértés*: aki a másik kettőnek a kollegája. Most jó az az éjjeli szerkesztőségi munkából, de azért életvidám a szeme, a mozdulata, a beszéde . . .

Vértés: A nagy Pánt siratjátok?

Bartos: Csupa szellemi sziporka!

Rettey: Boldog ur, mi a bajod, hogy megint ily viruló mondatokban utazol.

Vértés (természetesen): Utazk az ördög. (Hirtelen.) Különbösen utazunk mindahárman . . . Konflison egy másik bódéba!

Baróth: Mi lelt?

Vértés: Engem? Semmi. De husz korona ura vagyok egy fertály óra óta.

Baróth

Rettey: (Néma bámulattal néznek reá)

Vértés (diadallal): Ez komoly és igaz ügy . . .

Baróth: De hát miképp?

Vértés: Hallod, mily rekedt vagyok? Nos: ötfertályórahosszat beszéltem, míg végre engedett a fagyból az öreg.

Rettey: A szerkesztő?

Vértés: Nem is az egyiptomi alkirály . . . Hallom, hogy ma fényes társaság lesz a tanárok kávéházában. Valami banketről mennek oda . . . Remek dolog ott leszünk mi is.

Baróth: De még mennyire (ka-

Rettey: (De még mennyire (kazagva) Rohanunk!

ház átengedése tárgyában. A kérelmet Vecsey Imre tb. főjegyző, tanácsnok terjesztette elő a tanács javaslatával együtt.

Abrahám László főügyész a tárgy levételét kéri a napirendről. Akkor lesz tárgyalható szerinte, ha az elemi iskolák ügye rendezve lesz és Csokonai szülőházában nem kell iskolát tartani.

Freund Jenő dr. a tanács javaslata mellett szól Jóna Dániel színtén. Puky Gyula főispán szavazásra boesájtotta a kérdést, melynek eredményeképp a közgyűlés 24 szóval 13 ellenében elfogadta a tanács abbéli javaslatát, hogy Csokonai szülőházát az iskola-ügy rendezése után átengedi kulturális célokra a Csokonai-Kör tulajdonába.

(Iparvágány az „Erzsébet” malomhoz.)

Az Erzsébet malom tulajdonosai iparvágányt kérnek a városi tanácstól, melynek árát évi 10 százalékkal törlesztették.

Dobiecki Sándor orsz. képviselő ama aggodalmának ad kifejezést, hogy ha a sertésvásártéri vágány sertészállítási célzattal épült s így kapott állami kedvezményt, nem-e jut a város ellenkezésbe a kedvezmény adókkal, ha a malomba vezeti a vágányt.

Aezél Géza főmérnök szölt még a tárgyhöz, a közgyűlés végre is hozzájárult a vágány építéséhez.

(Belvizrendezési kérvény.)

Fried László cserepes pusztai birtokos belvizrendezési céljaira árokszabályozási műveletekre bizonyos terület átengedését kéri a tanácstól.

Szentessy János, Aezél Geza, Abrahám László felszólalásai után a döntés a legközelebbi közgyűlésre marad.

(Vételi ajánlat.)

A Dóka-féle föld megvételére 6000 koronát ajánl Horváth György a város közönségének.

Erdemében nem vitatta meg az ajánlatot a bizottság s így a döntés a júliusi rendkívüli közgyűlésre marad.

(A művészeti ösztöndíj.)

A koronázási alap művészeti ösztöndíját a városi tanács Dávid Endrének adta. Ez ellen a határozat ellen több rendbeli felebbezés érkezett be, melyek felett a közgyűlés titkos szavazással döntött.

A szavazat eredményeképp Hajdu Béla 15, Dávid Endre 28, Tökés Sándor 22, Zivuska Irén 5 szavazatot kapott s így a felebbezések elutasításával — elég helytelenül a tanácsi javaslat döntött s a minden művészi képesség nélküli Dávidé lett az ilyképp igazán kétes értékű babér.

(Megfelebbezett papírpályázat.)

Csóka Samu jegyző terjesztette elő ezután a Csokonai-nyomda felebbezését a papírpályázat feletti döntéssel szemben. A tanács a beadott felebbezés elutasításával, a Pongrácz Gézának adott papírszállítás jóváhagyását kéri.

A tanácsi javaslatot egyhangulag elfogadta a közgyűlés.

(Egyéb felebbezések.)

Tihanyi János a Nyulasra levő barakk-kantin másnak való bérbeadását felebbezte meg.

Varga Károly jegyző terjesztette elő a felebbezést s a tanács javaslatát, mely elutasítani kéri az indokolatlan felebbezést.

Varga Lajos dr. okmányokkal igazolja Tihanyi igazságát és gondosabb

vizsgálatot kér döntés előtt ebben az ügyben.

Abrahám László tiszti főügyész felvilágosítása után a közgyűlés elfogadta a tanács javaslatát.

Szabó Kálmán terjeszti elő ezután Bernáth Jenőnek a köztisztasági vállalatra beadott ajánlatát elutasító tanácsi határozat ellen való felebbezését s a tanács ama javaslatát, hogy annak elutasításával, hagyja jóvá a közgyűlés a tanácsi döntést.

Freund Jenő dr. helyteleníti a tanácsi döntést, mert bár tudták: hogy Bernáth olesőbb ajánlattal fog előállni s mégis másnak adták oda. Indítványozza, hogy a Zoltánnal kötött szerződést semmisítse meg a közgyűlés s hirdessen arra újabb nyilvános pályázatot.

Komlóssy Arthur főjegyző kéri a tanács álláspontját, és kéri a szerződés jóváhagyását.

Aezél Géza főmérnök, a köztisztasági érdek kívánta, hogy ismét a régi vállalkozó szállítsa ki a város szemetét.

Freund Jenő dr. és Szentesi János a szerződés megsemmisítését javasolják — Abrahám László tiszti főügyészszel szemben, a ki elfogadásra ajánlotta a tanácsi döntést, melyet a közgyűlés 32 szavazattal 23 ellenében el is fogadott.

Ezzel a szemét-ügy végetért.

(Közkórházi fizetésemelések.)

A közkórházi fizetésemelésekre vonatkozó tanácsi előterjesztéshez Ujfalussy József dr. igazgató főorvos szöltt elsőnek, elfogadásra ajánlva a tanács előterjesztését.

A közgyűlés hozzá járult a fizetés javításokhoz is.

(Apróbb ügyek.)

Bekebelezés engedélyezése iránti kérvények, szabadságotlasi kérelmek voltak a napirend egyéb tárgyai, melyeket egy órára szerencsésen elvégeztek a kifáradt városatyák.

Puky Gyula főispán megköszönve a buzgó érdeklődést, őszinte öröm és lelkes éljenzés közepette berekesztette a közgyűlést.

Boszorkányjárás Csegén.

Főtárgyalás a királyi táblán.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, július 1.

A bűnügyi krónikában szinte páratlan s jogi szempontból is rendkívül érdekes bűnpörben tartott főtárgyalást tegnap a debreczeni kir. tábla Bessenyei Széll Farkas táblai tanácselnök, elnöklésével.

Az eset, a mely szomoruan illusztrálja a falusi nép szellemi visszamaradottságát és a babonára való nagy hajlandóságát, a mult esztendőben Tiszacsegén történt s kevésen mult, hogy egy parasztember babonás félelme miatt, egy ártatlan asszony életét nem vesztette. A mult esztendőben ugyanis Tiszacsegén az egész faluban hire terjedt, hogy éjszakánként boszorkányjárás van a határban és ezt a hirt a tanulatlan nép fantáziája annyira kiszinezte, hogy hónapokon keresztül rettegésben tartotta a községben nemcsak a gyermekeket, gyöngébb idegzetű asszonynépet, hanem a férfiakat is. Szóval: a község lakosai szentül megváltak győződve, hogy min-

den éjszaka, pontban tizenkét órakor egész sereg boszorkány nyargal végig Csege utcáin, ama bizonyos seprőnyeleken s jaj annak, akivel a boszorkányhad a lelkek órájában az utcán találkozik. Sőt egyik-másik gyöngébb idegzetű asszony és félénkebb természetű férfi a háza ablakából látni vélte, mint nyargalnak a kétszarvu, ránczosképű és tüzesnyelvű boszorkányok a falu utcáin keresztül-kasul.

Ebben az időben történt, hogy Geese Mátyáshoz a késő éjszakai órákban látogatóba jött a szomszéd községben lakó rokona, Budai Mária. A vendég kedveskedni akart rokona gyermekeinek s holmi ajándékot — gyermek csörgőt — is hozott magával. A mint a Geese házához ért, megzörgette a kaput, majd az ablakot zörgette s hogy benn hamarabb felébredjenek, a magával hozott gyerekjátékokat is megzörgette.

Geese Mátyás, a gazda épen nem volt otthon, a felesége pedig, aki amugy is vézna, beteges és képzelődő asszony, a késői zörgetésre és különösen a szokatlan csörgésre egész bizonyosra vette, hogy a faluban nyargalászó boszorkányok ostromolták meg a házat és kérnek beboesájtást. A nagy félelemtől és rémes képzelődéstől Geeséné olyan szívdobogást kapott, hogy hosszú ideig önkivületi állapotba merült. A dörömböző Budai Mária pedig, mivel hosszas zörgetésre nem nyitottak kaput, eltávozott. Később visszatért s megismételte a zörgetést és a gyerekjátékkal való csörgést. Ekkor már Geese Mátyás, a gazda is otthon volt, aki időközben értesült is holtraijedt feleségétől a távolléte alatti történetekről s maga is szentől hitte, hogy csakugyan a boszorkányok ostromolták meg házat.

A második zörgetésre nem nyitott ajtót, hanem midőn az idegenszerű csörgés egymásután gyakran ismétlődött, magához vett egy élesre fent konyha kést s kiment az udvarra, hogy leszurja a boszorkányt. A mint a konyha ajtón kilépett, szurásra emelte a kést s egyenesen Budai Máriának rohant, aki első meglepetésében azt hitte, hogy eltévesztette a házzszámot és vad futásnak eredt. Geese dühösen utána vetette magát s torkaszakadtából ordítóva: „Fogjátok meg a boszorkányt!” üldözte a holtraijedt asszonyt végig az utcán.

Geese kiáltására majdnem az egész utca népe: férfiak, asszonyok felriadtak álmukból s — ucezu — valamennyi a boszorkány után vetette magát. Végre utólrérték s Geese Mátyás abban a pillanatban hátába szurta az élesre fent kést. Budai Mária vérfagyasztó sikolylyal összerogyott s az összeesődült nép csak aztán nézte me; kibe szurta bele Geese a kést.

A mint a szörnyü tévedés kiderült s Geese Mátyás a halálosan megszurtt asszonyban Budai Mária unoka nővérére ismert, nyomban ápolás alá vették. Budai Mária szerencsére nem pusztult bele a szurásba, de Geese Mátyás mindazonáltal nem kerülhetett el sorsát tetteért hivatalból megindították ellene a bűnvádi eljárást.

A debreczeni kir. törvényszék a számos enyhítő körülmények tekintetbevételével sulyos testi sértés büntetésének minősítette az ügyet és Geese Mátyást 2 hónapi fogházra ítélte, felebbezés folytán a táblához került az érdekes ügy, ahol tegnap tartották meg benne a főtárgyalást.

A főtárgyalás során igen érdekes, de egyszersmind szomorú részletei kerültek napfényre a falusi parasztnép babonás hajlamáról s legérdekesebb a dologban az, hogy úgy a vádlott, mint a nagy számban kihallgatott tanúk, még mindig szentül hiszik, hogy annak idején Tisza-Csegén csakugyan szörnyű boszorkányjárás volt.

A királyi tábla is tekintetbe vette a számos enyhítő körülményt és Geese Mátyás tettét csak *vétségnek* minősítette és büntetését egy *hónapi* fogházra szálította le.

UJDONSÁGOK.

Nyári strófák.

I.

Kató.

Nem gondolja ön kis Kató
Hogy nagy a közmeleg?
Hogy agyvelőnköt lassadán'
Tojásként főzte meg?
A nyári hő, a nyári hő,
Ránk támadt kis Kató
A nyári hő, a nyári hő
Szint' kézzel fogható.

„Szeret Kató, szép kis Kató
Szeret még engemet?”
— „Ugyan uram mit képzel ön?
Hát nyáron ki szeret?”

II.

A nagyverdőn.

Várjátok, hogy fülmiléről dallok,
S agyon dicsőrem büvös énekét:
Várjátok, hogy nyári lombzugásról
Mondok tinéktek tündér szép regét?

Nem tudok. A szívem már üres,
Pedig röstellem, röstellem nagyon:
Madárról, ágról, illatos virágról
Hogy nem tud többé szólni a dalom.

A nyár dalát már régen eldaloltam,
Legszébb dalom elirtam régen én:
Szívem virágát, lelkem minden kincsét,
Eladtam, mind egy hűvány lélekér!

III.

A Kossuth-utezán.

A Dóczy a Svetits
Máholnap már kihalt;
Igy a Kossuth-uteza sarkán,
Jogász gyerek nem állhat már,
S minden fiatal,
Randevuját szeptemberre
Tolni kénytelen,
Mert nyáron nem virágozik át
A sarki szerelem.
A sarki szerelem.

Jön két fess, önkéntes,
De meg nem áll a sarkon,
A szép leány mert otthon ül,
Vagy jár a tenger parton.
A nyári hő, a nyári hő
Ah átkos egy dolog,
A szív is olykor álmosabb
És lassabban dobog.

Szbi.

Munkáskamara Budapesten.

(Saját tudósítónktól.) A magyarországi munkások tavaly karácsonykor kongresszust tartottak s elhatározták, hogy agitációt indítanak munkáskamara felállítására érdekében. A munkáskamara a munkások érdekeinek megvédelmezése miatt van szükség.

A munkások magyarországi szak-

szervezeti ta nácsának végrehajtó bizottsága most nagyobb memorandumot adott be a tanáchoz, hogy a főváros segítse a munkásokat a kamara megvalósításában.

A memorandum több pontjait az alábbiakban ismertetjük:

Hivatkozik az emlékirat arra, hogy a külföldi nagyvárosok már segítették a munkásaikat. Páris városa három millió frankot adott a munkatözsédre s azonkívül százezer évi szubvenziót ad. A munkások azon az alapon, a melyet az iparegyesületbe a millenáris alapítvány kamatainak hovaforodítása tárgyában folytatott tanácskozások alkalmával elfoglaltak, egy házat kérnek a fővárostól, a melyben helyet kapnának a munkás-szakegyesületek, önképző körök és segítő egyesületek s a melyben üléstermek vannak. A ház a városé marad, de a kamara ingyen használhatja.

Ezek előrebocsátása után tiltakozik a memorandum, hogy a főváros a házadás jogán a kamara autonómiájába beleavatkozassék.

A házon kívül évi tízezer korona szubvenziót kérnek.

A munkáskamara gondolkodnék a munkaközvetítésről, mert a memorandum szerint az állami közvetítő intézet nem felel meg a céljauak; koresintézmény, a melyet okkal gyűlölnék a munkások.

A kamara állandó nyilvántartást vezetne a hazai és külföldi munkásviszonyokról és munkátalanokról.

A kamarában csak a munkások anyagi, értelmi és morális helyzetét vitathatják meg, a politikai és vallási kérdéseket a kamarában tárgyalni nem szabad.

Szervezni akarnak egy békéltető bizottságot, alakítani termelő-, fogyasztó- és hitelszövetkezetet, szerezni kívánja az ipari szakiskolákat és a munkásoktatást.

A kamara ügyeit a fizetett tisztviselőknél kívül tizenöttagu végrehajtó bizottság intézné.

József főherceg Kisjenőn.

(Saját tudósítónktól.) József főherceg szép ünnepélyvel ülte meg it Péter-Pál napját. Reggel 7 órakor megérkezett *Klabucar* altábornagy adlátus, hadsegédével, *Szmrecsányi* főhadnagyval, valamint *Urbán* Iván aradmegyei főispán. A főherceg a reggeli órákban küldöttség élén megjelent *Ormós* Péter kir. tanácsos, volt alispánnál és nevénapja alkalmából szívélyesen üdvözölte az ő „kedves Péter bácsiját”. 9 órakor a kisjenői templomban ünnepi mise volt, a melyen résztvett a főherceg egész kíséretével mise után meglátogatták a Nádor-esaterná vadasi malmát, onnan pedig *Somhidra* mentek a gyönyörű ménes megszemlélésére.

Epen dél volt, a mikor Dohányosra érkezett a társaság, a hol számos meghívott vendég és az uradalom tisztikara várakozott a fenséges urra. Dohányoson 50 terítékű ebédet adott a főherceg *Ormós* Péter tiszteletére, a kit a főherceg a lakoma során meleg hangon köszöntött fel.

A délután a cigány-lóversenyvel kezdődött, a mely után a gömblovészet jött, értékes díjakkal. Az elsőt, József főherceg díját, egy vert ezüst serleget,

a mely agganccsal díszített szarvasfőt ábrázol, *Veesey* István báró, a másodikat *Augusztá* főhercegeasszony díját, egy ezüst cigarettá tárczát, *Beyor* György, míg a harmadik díjat, egy szépművi cigarettaszípkát *Libits* Adolf udvari tanácsos nyerte el. A *Libits* Adolf által kitűzött negyedik díjnak, egy tömör ezüst kulacsnak *Tabajdy* Sándor kir. ítélő táblai bíró lett a nyertese.

Este kivilágították a dohányosi pusztát s a vacsora után tűzijáték és élőkép-mutatványok szórakoztatták a társaságot. A főherceg ma reggel nyolczadfél órakor külön vonaton utazott el Kisjenőről.

* **A szabadságszobor leleplezése.** *Komlóssy* Arthur főjegyző elnöklete alatt délután ülésezett a városházán a *debreczeni szabadságszobor* leleplezési ünnepségét előkészítő bizottság. Jelen voltak az értekezleten: *Bakonyi* Samu dr. orsz. képviselő, *Oláh* Károly, *Veesey* Imre, *Roncsik* Lajos, *Lengyel* Imre, *Hegedüs* Pál, *Aczél* Géza és *Hamar* László. A bizottság tudomásul vette *Tóth* András szobrászművész jelentését, melyben jelzi, hogy a szobor *Hirmann* Ferencz *budapesti* érezőtödéjében már a napokban elkészül.

Igy a leleplezési ünnepély, a *debreczeni* esata évfordulóján, augusztus 2-án megtartható lesz. Az ünnepség díszszónokául *Bakonyi* Samu dr. orsz. képviselőt kéri föl a bizottság, míg az ünnepi óda megírására *Oláh* Károly tanácsnok az országos nevű poétát, *Szabolcska* Mihályt, vagy *Benedek* Jánost ajánlotta. *Komlóssy* Arthur azonban egy albizottságra bízta a dolgot, hogy ily az ünnepi ódát valószínűleg saját „házi óda írójával” irassa meg. Az ünnepi költő, — mint haljuk — *Kan* Béla joghallgató lesz, mivel *Szabolcska* Mihály, *Benedek* János, ugy látszik nem felelnek meg a kívánalmaknak. Szóval: ugy intézik el az óda kérdést is, mint sok más fontos ügyet: — kéz alatt, tekintet nélkül az érdemekre és kiválóságokra s mellőzve a nyilvános pályázatot, a mely talán-talán ilyen fontos alkalomnál nem volna fölösleges. Az albizottság tagjai: *Bakonyi* Samu dr., *Oláh* Károly, *Komlóssy* Arthur, *Lengyel* Imre és *Hegedüs* Pál.

* **A nemzetközi diákkongresszus.** A Budapesten tartandó nemzetközi diákkongresszus debreczeni konzulátusa — mint értesülünk — hivatalosan jelentette be tegnap *Simonffy* Imre kir. tan. polgármesternek a diákok debreczeni látogatását. A konzulátus képviselőjében *Fráter* Ernő és *Boros* Lajos keresték fel tegnap *Simonffy* polgármestert és miután a látogatást bejelentették, a polgármester megígérte a két tagu küldöttségnek, hogy mindent el fog követni a debreczeni látogatás sikerének érdekében. A diákok október elsején lesznek Debreczenben és diákkörökben már nagyban folynak az előkészületek az iránt, hogy Debreczenhez méltó fogadtatásra találjanak az öt világrész diákjai.

* **A képviselőház költözködése.** A képviselőház — mint fővárosi tudósítónk írja — tulajdonképen csak holnap kezdi meg költözködését. Eddig ugyanis csak esomagoltak.

Holnap viszik el két butorszallító kocsin az első szállítmányt: 206 kötetű könyvet. A könyvtár költőzködése két-három hétig fog tartani.

* **Hitelesítő közgyűlés.** Debreczen város törvényhatósági bizottságának öt napot igénybe vett közgyűlése terjedelmes jegyzőkönyvét ma délután írja alá a hitelesítő közgyűlésnek Puky Gyula főispán elnökletével délután 3 órakor lesz a városháza nagytermében.

* **Kinevezések.** Puky Gyula, Hajdúvármegye és Debreczen sz. kir. város főispánja — Nagy Sándor ügyvédet tiszteletbeli városi főügyészt, Dóczy Emil dr. ügyvédet tiszteletbeli alügyészt nevezte ki.

* **Csokonai sirja rendbehozva.** Csokonai sirját a vasgula köré ültetett szomorú akácok, de még inkább a környező sírok fái úgy elberitották, úgy beárnyékolták, hogy szinte nehéz volt rátalálni a nagy költő nyugvóhelyére és lehetetlen volt az emlékfeliratait elolvasni. Ez indította a Csokonai-Kör választmányát arra, hogy a sirt rendbehozza; a szükséges teendőkkel Lengyel Imre választ. tagot és Kardos Albert titkárt bízta meg, akik a megbízatásuknak eleget is tettek. Heykal Ede, a Csokonai-Kör főkértésze segítségével. Csokonai sirja immár rendbe van hozva, az odavezető gyalogösvény is kiszélesítve és kiegyengetve, sőt a Csokonai-Kör gondoskodott a síremlék lefényképeztetéséről is. A fénykép aztán levelezőlapokra fog kerülni, a melyeket Egressy István könyvkereskedő bocsát forgalomba, hogy a képes levelező-lapok is terjesszék a költő hírét és ápolják a Csokonai-kultuszt.

* **A százados pénztárczája.** A békésgyulai második honvédezred — debreczenbe érkezett zászlóaljának egyik századosa Kürthy László elvesztett tegnap 400 korona készpénzzel a tárczáját. Az esetről jelentést tett a rendőrségnek, mely ezúton is kéri a becsületes megtalálót: adja át a megtalált tárczát illő jutalom mellett a büntügyi osztálynál.

* **A debreczeni tanári kör a szabadkai tanárgyűlésen.** Az országos középiskolai tanár-egyesület Szabadkán tartja az idén közgyűlését. Az egész országból számosan készülnek a gyűlésre, melynek tagjait Szabadka városa ismert vendégszeretettel fogadja. A debreczeni tanári körnek egész tisztikara és több tagja jelentkezett a gyűlésre, úgy, hogy Szabadkán egy kis debreczeni kolónia fog egybegyűlni. A szerda reggeli gyorsvonattal a következők utaznak Szabadkára: Dóczy Imre, köri elnök, Váradi Károly al-elnök, dr. Nagy Zsigmond pénztáros, dr. Kardos Albert titkár, dr. Gulyás István, Kulesár Endre, dr. Petzkó Ernő, Török Péter, ev. ref. főgymnasiunai tanárak, dr. Horvay Róbert, Kovalitzky Antal, Pogány Kornél, Virányi Gyula, főreáliskolai tanárok és Fazekas Sándor főreáliskolai igazgató. Több tanár a nejét is magával viszi a közgyűlésre és a gyűlést követő kirándulásokra.

* **A szatmári leányiskola és a miniszter.** A szatmári ev. ref. felső leányiskola

fenntartó testülete a debreczeni egyház utján kérvényt intézett a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez, hogy államsegélyben részesítse az intézetet. A miniszter erre vonatkozó leirata tegnap érkezett az egyházi hivatalhoz, melyben a kérelmet megtagadja. A miniszter úgy látszik az iskolák államosításának eszméjével nem tartja összeférhetőnek azt, hogy egyes felekezeti iskolákat államsegélyben részesítsen.

* **A piaci szabályrendelet.** A piaci szabályrendelet tervezete tudniillik egyik tárgyat képezte a most lefolyt városi közgyűlésnek. Tárgyalásra azonban nem került a sor, mert a szakkörök kívánságára levették a naprendről. Mint értesülünk, a piaci szabályrendelet tervezet az ipartestület elnöksége alapos szaktanulmány tárgyává teszi és javaslatokkal ellátva terjeszti be a városi tanácshoz, hogy a legközelebbi közgyűlés már tárgyalhassa.

* **A sintér reputációja.** Hivatalos paksamétát hozott ma egy kifent, kikent nyalka városi hajdu szerkesztőségünkbe. A paksaméta alatt a mezőrendőrségi kapitányság „hivatalos” pecsétje díszel, szörnyű komoly, hogy úgy mondjuk, rideg parancsoló formában és az írás arról panaszkodik, hogy vétkes könnyelműséggel belegázoltunk a sintér — reputációjába, vagyis: igazítsuk ki a sintér ur hivatalos „működéséről” írott tudósításunk egynémely tévedését. Nem tudjuk ugyan miben vétettünk a pezer ur jó hírve ellen, de mert hivatalos, pecsétes és szörnyű rideg paksamétát kaptunk a sintér érdekében, ime kétséggel kijelentjük, hogy a sintér ur a világ legelső gentlemanja és hogy a Varga-utcai kerületben „felsőbb parancsra” fogdossa össze a kutyákat és macskákat. Továbbá, hogy hivatalos ténykedésében nem „betör” az udvarokba, hanem bonvivant léptekkel „belejt” a Varga és szomszédos utcák portáira. Ez azt hisszük, megnyugtatta egy a sintér urat, mint a t. mezőrendőr kapitányságot.

* **Öngyilkos földbirtokos.** Soós Lajos eszajányi születésű 45 éves ref. nőtlen földbirtokos — fővárosi tudósítónk jelentése szerint — tegnap reggel fél 6 órakor kerepesi-ut 38. I. em. 6. ajtó alatti lakásán föbe lötte magát és meghalt. — Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállították. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

* **Kifogott holttestek.** Az újpesti-uti Nicholson-féle gyárnál — mint fővárosi tudósítónk táviratozza — egy feloszlásnak indult férfi holttestet fogtak ki a Dunából. A holttest 170 cm. hosszú, körülbelül öt-hat hónap óta lehet a vízben. A zsebében egy beretvát és egy kis kést találtak. Az újpesti halottasházba vitték. — A Ferencz József rakparton, a Bristol szálloda előtt egy férfi holttestet fogtak ki a Dunából. A Dunagőzhajzási társaság Gizella nevű hajójának matrózai felismerték benne Fröhlich András fűtőt, aki az „Alibi”, nevű gőzösről június 30-án a Dunába esett.

* **Összeégett asszony.** Veisz Ignác kántor felesége tegnap este Kisdiófa-utca 4. számú lakásán vacsoramelegítés közben — mint fővárosi tudósítónk jelenti — magára rántotta a gyorsforralót, amittől veszedelmesen összeégett. A Rókusba szállították. Oltás közben meg-

sebesültek Berta, Irma és Janka nevű gyermekei is.

x. **A Dreher sörcsarnok** nyári kertjében ma este Rácz Károly teljes zenekarával hangversenyez.

TANÜGY.

Javító- és pótlóvizsgálatok a főgymnasiumban. A debreczeni ev. ref. főgymnasiumban az 1902-3-ik évi tanévre szeptember hó elején a következő sorrendben tartják meg a felvételi, javító és pótlóvizsgákat: Felvételi vizsgák szeptember 1. és 2-ikán; javító és pótló vizsgák: a VIII. osztálynak szeptember 1. és 2-ikán, az I.—IV. osztálynak 3-ikán, a V.—VII-ik osztálynak pedig 4-ikén. A magánvizsgálatok sorrendje a következő: a VIII. osztálybeliek 1-én 2-ikán, az I—IV. osztálybeliek. Szeptember 5-ikén délelőtt, az V.—VII. osztálybeliek pedig 6-ikán délután tehetnek felvételi vizsgát. Az érettségi írásbeli vizsgák 3.—4.—5.—6. és 8-ikán, a szóbeli pedig 10—11-ikén lesz. A javító érettségi vizsgák szintén 10—11-ikén lesznek.

MULATSÁG.

Dalestély. Vettük az alábbi meghívót:

Meghívó. A debreczeni munkás dalegylet f. 1902. évi július hó 5-én, szombaton, a nagyerdei „Dobos” pavilonban Keller Sándor karnagy vezetésével, Kiss Gyula zenekarának közreműködésével zártkörű Dalestélyt rendez, melyre t. Czimet és b. családját tisztelettel meghívja, az elnökség. Kezdeté este 8 és fél órakor. Belépti-jegy személyenként 1 korona 40 fillér. Előre váltott jegy 1 korona 20 fillér. Jegyek előre válthatók Kurián Gyula órás üzletében (Piacz-utca), Magyar Ferencz fodrász üzletében (Kossuth-utca), Nicht J. fűszerüzletében (Mester-utca és este a pénztárnál.

Műsor:

1. Nyitány a zenekar által.
  2. Elvénnelek . . . Erkeltől; előadja a dalegylet.
  3. Magyar dalok, éneklő Bacsonyi Erzsike.
  4. Népegyvág, Gáll J.-től; előadja a dalegylet.
  5. Vig szavaltat, előadja Brinke Gábor.
  6. Tarka madár, Kerczertől; előadja a dalegylet.
  7. Székely induló, Veress G.-től; előadja a dalegylet.
- Hangverseny után táncz.

TÁVIRATOK.

Minisztertanács a kiegyezésről.

Bécs, július 1. (Saját tudósítónktól.) Ő felsége a király elnökletével tegnap minisztertanács volt, melynek bécsi politikai körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak. Szerintük a király a kiegyezési tárgyalások gyors befejezését kívánja. Azt is hangoztatják, hogy a tárgyalások a király közvetlen befolyása

alatt állanak. A tegnapi értekezlet nagyban hozzájárult a helyzet tisztázásához és bizonyos tekintetben a két miniszterelnök között közeledés jött létre, amennyiben a nehézségek jó része elenyészett.

Az angol király betegsége.

London, július 1. A király állapotáról ma délelőtt a következő orvosi jelentést akták ki:

A király kitűnően töltötte az éjszakát és minden altatószer nélkül aludt. Ereje gyarapszik. Állapota minden tekintetben lényegesen javul.

London, július 1. Orvosi szakörökhen tartja magát az a nézet, hogy a király betegsége nem vakbélgyulladás, hanem rák, melynek áttele (metasztázisa) tette szükségessé az operációt, melynek eredménye csupán a fájdalom enyhítése, nem pedig a gyógyítás. Erre vall, hogy a konzilium csak egy szavazat többséggel döntött az operáció mellett, holott vakbélgyulladásnál a döntés okvetlenül egyhangú lett volna, továbbá a hőmérséklet és pulzuselhallgatása, mely a vakbélgyulladásnál abnormális. Ha tehát közzéteszik a normális pulzust és a hőmérsékletet: a szakkörök rögtön tisztán látják, hogy a király betegsége rák.

Összeomlott hid.

Kassa, július 1. (Saját tudósítónktól.) A Csány és Zsadány közsegeket a Hernád folyón öszekötő tavaly épített óriási fahid összeomlott. Szerencsére az épen átmasirozni készülő kilencedik honvédegyalozezred még nem indult el, különben nagy katasztrófa lett volna. A gyalozezred a hid restaurálásáig Csányban vesztegel.

A Páris—bécsi automobil verseny.

Bécs, július 1. (Saját tudósítónktól.) A Páris—bécsi automobilverseny zsürije ma délutáni ülésén elhatározta, hogy az első díjat Marcel Reuaultnak adja, aki az utat 26 óra 10 perc és 47 másodperc alatt tette meg. Ezzel a rekorddal 3 óra 52 perc és 47 másodpercczel jött több mint a keleti express vonat és 7 óra 19 perc és 53 másodpercczel hamarabb, mint a gyorsvovat. A győztes automobil maga Reuault párisi automobil gyáros vezette.

Öngyilkos szállodás.

Temesvár, június 1. (Saját tudósítónktól.) Klein Jakab Temesvár gyárvárosi tekintélyes szállodás ma reggel 6 órakor három golyót röpített mellébe és agyába, haldokolva vitték a kórházba. Tettének oka az, hogy a rossz üzleti viszonyok következtében teljesen tönkrement.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Javíthatatlan.** Pataki István csak három hónappal ezelőtt mult 16 éves, de azért már egész sorozat lopás, rablás és egyéb törvényellenes dolog terheli ifju lelkiismeretét. A lopásai színhelyeként hol Debreczent, hol Sámsonot választotta ki, de mindenütt sikerrel üzte, amíg végre rajta csípték. Hogy mi mindent lopott, azt nehéz elősorolni. Két kas mézet emelt el egy helyről, majd betörés útján pénzt vitt el a gazdájától, aztán álkules segítségével felnyitva egy szekrényt fehérneműt emelt el. A debreczeni kir. törvényszék tegnap ült törvényt a fiatal bűnös fölött és fiatal korát nézve enyhítő körülmény gyanánt, Patakit 7 havi börtönre ítélte.

§ **Egy malacz miatt.** Sági Jánosnak egy malacz miatt esett baja a törvénynek. Valamikor a mult nyáron egyeki tanyájáról elkobzott egy malacza, még pedig egyenesen a tilosba ment. Két mezőre meg is csípte a tilosban járó malaczot és annak rendje szerint be akarták hajtani a község házához. Utközben találtak Ságival, a kinek nem lévén inyére e dolog, erőszakoskodott az örökkel. A dolog vége az lett, hogy Sági alaposan elverte a két hatósági személyt, a miért hatóság elleni erőszak vétségéért vonta felelősségre tegnap a debreczeni kir. törvényszék Ságit és 8 napi elzárásra ítélte. Az ítélet jogerős.

§ **A Bika szálloda tolvaja.** A Bika szállodában volt takarító Nagy Juliánna mintegy 6 esztendővel azelőtt. Egy vendég ott hagyott egy pár sárga cipőt, amit aztán Nagy Juliánna elemelt. A dolog kitudódott és a takarító ellen megindult a bünvádi eljárás, vizsgálati fogságban ült két hónapig, de főtárgyalásra csak tegnap került a dolog. A törvényszék Nagy Juliánna 2 hónapi fogságra ítélte, de a vizsgálati fogsággal ezt kitöltöttnek vette. Érdekes, hogy a debreczeni törvényszéken ez volt az utolsó ügy, — a mely a régi eljárás szerint folyt le.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, július 1.

Buzakinálat mérsékelt, vételkedvtelen. Lanyha irányzat mellett néhány ezer métermázsa került forgalomba 10 fillérrel olcsóbb áron. Egyébb gabonanemek olcsóbbak. Idő: szép.

Buza júniusra	00
Buza októberre	7.77—80
Buza októberre	5.80—81
Rozs októberre	6.49—51
Zab októberre	5.09—11

Kamarai közlemények.

Debreczen, július 1.

A cs. és kir. 4-ik hadtest intendánsága Budapesten az alább megnevezett állomásokon elhelyezett közöshadsereg-

beli csapatok élelmi szükségleteinek szállítására a következő napokon fog nyilvános árlejtés tartatni. 1902 július 12-én: Pilis-Csaba, Alberti-Irsa, Szolnok, Czegléd, Abony. Július 14-én: Örkény, Keeskemét, Zombor, Szabadka. Július 17-én: Székesfehérvár, Tolna, Kaposvár, Pécs.

A m. kir. dohányjövődék részére a gyárakban levő hengerek kenésére szükséges kenőolajok szállításának biztosítása céljából f. év július 11-én nyilvános árlejtés tartatik.

A m. kir. államvasutak igazgatósága mintegy 1100 drb. koei tengely szállítására hűdet f. év július 15-iki lejáratl pályázat t.

A cs. és kir. 7-ik hadtest intendánsága Temesvárott az alább megnevezett állomásokon elhelyezett közöshadseregbeli csapatok élelmi szükségleteinek szállítására a következő napokon fog nyilvános árlejtést tartani: július 15-én: Temesvár, Fehértemplom, Karánsebes, Nagy-Beeskerek, Pancsova, Lugos, Nagy-Kiskinda. — Július 18-án: Arad, Kis-Szt.-Miklós, Békés-Csaba, Szeged, Nagy-Várad, Debreczen.

A m. kir. államvasutak igazgatósága beküldte kamaránkhoz eladandó hidjainak a jegyzékét. — Az árverés 1902. július hó 16-án fog megtartatni.

A cs. és kir. 4-ik sz. hadtest hadbizottságánál az egészségügyi anyagok szállítására f. év július 17-én tartatik az árlejtés.

A szolnoki kir. törvényszék és S. járásbírósa 34 hivatalszolgájának az egyenruhája készítésére az árlejtés 1902. július hó 19-én tartatik.

REGÉNYCSARNOK.

A SZERELEM HATALMA.

Regény.

Írta: Jablonczay Kálmán.

VI.

Fogány esküvő.

(Folytatás) 25.

Az eleven gyűrűvel szemben egy magas emelvény volt összetakolva. Ez volt a fejedelem és meghitjei páholya, honnan az esküvőt valának végig nézendők.

A mikor Tardos és Babill az emelvény közelébe értek, megszólalt a sok féle réztrombita harsogó hangja mely a a fejedelem megérkezését és egyidejűleg az ünnepegy kezdetét jelentette.

Csakhamar megnépesült a királyi páholy, tarkítva az udvar vastag ajku sárga arcu nőivel és sok ruhátlan benszültött diplomatával.

Majd méltóságteljesen kezével intett a rettenetes hadur, a ceremónia megkezdéséhez.

Abban a perczben néhány erős benszültött egy fekete harszó mént vezetett a körönd lelsejébe, alig birva megzabolázásával. Az Afrika sivatagján született vad ló, mindenáron elakart szabadulni é markos lovászok kezei között.

Ugyanekkor a másik oldalon pokoli sivalkodások között egy esomó benszült asszony közre fogva vezetett egy fehér nőt, kinek összes ruházatát leomló fekete haja képezte.

A fehér nőt betolták az eleven gyűrű falai közé, ott egy pillanat alatt megragadták és az örületen viczkádozó harszó paripa hátára kötözték.

Mazeppa halál futását igerte ez a kép.

Most a fejedelem helyéről felemelkedve harsogó hangon kiáltá Tardos felé.

Hel a jó és olcsó! Fazekas Kálmánnal Hatvan u. sz. (Koszarus-ház), hol mindennemű földfestékek valamint pillanat alatt száradó szobapadló és butor lakkok, firnisz, vékony és vastag asztalos enyv 38 kr. kilója és minden e szakmába vágó cikkek olcsóbban mint bárhol a nagyérdemű közönség rendelkezésére állanak. 100 kiló portland 5, 100 kiló román 3 kor.

Utazó Dubl és Por gallérok

napernyők, blousok és kalapok
nagyon olcsón szerezhetők be

Rózsa Lajosnál

Kistemplom-bazár.

FRANKLIN-féle

Magyar Remekírók

Arany János, Arany László, Bajza József, Czuczor G. Garay J. Kemény Zsigmond, Szigligeti Ede Tompa Mihály, Vajda János, Vörösmarty Mihály munkái csakis

a FRANKLIN-féle

Magyar Remekírók

gyűjteményében jelennek meg.

Senki más

ez időszert ki nem adhatja, mert kizárólagos joguk a FRANKLIN-TÁRSULATÉ.

Az 55 kötetes gyűjtemény ára 220 K.

Az öt kötetből álló első sorozat megjelent. Tartalma:

Arany János munkái 1.

Sajtó alá rendezi Riedl Frigyes.

Vörösmarty munkái 1.

Sajtó alá rendezi Gyulay Pál.

Tompa M. munkái 1.

Sajtó alá rendezi Lévay József.

Garay János munkái 1.

Sajtó alá rendezi Fereneci Zoltán.

Csiky G. színművét.

Sajtó alá rendezi Vadnay Károly.

E gyűjteményt kiegészíti:

Shakspere összes színművei

6 kötetben,

kiadja a Kisfaludy-Társaság, melyet kötve 30 korona helyett 20 korona kedvezményes áron kapnak

a FRANKLIN-féle

Magyar Remekírók

megrendelői.

Havi részletfizetésre beszerezhetők.

Vigyázat a megrendelésnél, hogy a kínált gyűjteményben a fent felsorolt írók bennfoglaltak-e?!

Hirdetések

a SZABADSÁG napilap számára . . .
jótányos áron felvételek.

Kiadó lakás.

Bethlen-utca 12 sz. a.

öt szobás lakás

hozza tartozó mellékhelyiségekkel

k i a d ó.

Ertekezhetni Darabos-utca 42. sz. a. tulajdonossal.

BORSZÉK.

BORSZÉK gyógyfürdőbe — utazásra egek óta kúsnert legjobb és legkényelmesebben berendezett 4 ülésű „Landauer kocsit” fogatokat mérsékelt áron megrendelhetni elindulás előtt 3—4 nappal előre Miklós Görög fogatok tulajdonosnál Szász-Régenben.

Közlekedés: Julius 1-től kezdve, naponta 2 kocsit indul: Szász-Régenből reggeli 7 óras vonattal Rotosnyán megebedelve, Ó-Tópléczán lóváltással este 7 órakor Borszékbe érkeznek.

Sürgönyezim: GÖRÖG Landauer Szász-Régen.

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész-féle balzsam

Közegészségügyi hatóságilag megvizsgálva és véleményezve.

A palack felszerelése a kereskedelmi törvény védjegy oltalmába részesül.

Ezen balzsam úgy belsőleg, mint külsőleg használ és pedig: 1. még eddig el nem ért hatású gyógyszer a tüdő és mell minden betegségénél, enyhíti a hurutot, esillapítja a kihányást, eltávolítja a fájó köhögést és idült fájdalmakat is gyógyít. 2. Kiválóan használ torokgyulladásnál, rekedtségnél és Minden nyakbetegségeknél stb. 3. Teljesen eltávolít minden lázt. 4. Meglepően gyógyítja a gyomorgöreséket, kólikát és szaggatásokat. 5. A könnyű székelést elősegíti és a vért valamint a vesét tisztítja eltávolítja a lépkórt, a buskomorságot, elősegíti az étvágyat és emésztést. 6. Kiválóan használ fogfájásoknál, odvas fogaknál megszünteti a szájbüzt, minden fog- és szájbetegségeknél, eltávolítja a felbőgést. 7. Kiválóan használ külsőleg, mint csodagyógyszer minden sebeknél, égéseknél, fagyott tagokra, megszünteti a fejfájást, zugást, szaggatást, közhévyt, fülbajt stb.

Figyeljünk mindig pontosan a fenti zöld angyal védjegyre!

Hamisításoktól legjobban megóvhatjuk magunkat, ha *közvetlenül* a gyárból rendelünk eredeti karton csomagokban. — Az osztrák-magyar birodalom bármely postaállomására küldve, 12 kis vagy 6 duplaüveg ára 4 korona. Bosznia vagy Hercegovinába 4 korona 60 fillér. Megrendelések csak a pénz előleges beküldése vagy részletfizetés mellett eszközölhetnek.

Miért szenved Ön! mikor a biztos gyógyulásra bármiféle és bármilyen régi sebeknél biztos kiáása van és a csaknem mindig fájdalmas és veszélyes műtéteket és egyes tagok levágását is kikerülhet.

Thierry A. gyógyszerész százlevelű rózsabalzsamával

egyedül valódi — mely rendkívül szívóerővel bír a sebek gyógyításában, valamint a fájdalmak egyhítésében utó-érhetően. A valódi százlevelű rózsabalzsam használható:

A gyermekágyas nő mellbajánál, tejgyülemlésnél, mellkeményedésnél, orbánc mindennemű sérelmek láb- vagy csontsebesülések, sebek, genyedség, dagadt láb- sőt csontszu ellen; ütes-, szurás-lő-, vágás és zúzódási sebek ellen. Használható minden idegen résznek, u. m. üveg-, faszálka, homok, szilánk és tüskék eltávolítására. Mindennemű daganat, kinövés, pokolvar, ujjaképződés, sőt rákbetegség ellen, szemölcs, körömdaganat, hólyag- és feldörzsölt lábak gyógyítására. Mindennemű égési sebek, fagyott testrészek, betegeknek hosszasan fekvés által támadt sebek, nyakdaganat, vértorlás, fülzugás és a gyermekeknek előforduló kisebesedések ellen stb.: a szétküldés kizárólag az összeg előleges beküldése mellett eszközöl-
tetik. 2 tégely, csomagolás, szállítólevél és bérmentes megküldéssel 3 kor. és 50 fill.

Számos bizonyítvány áll rendelkezésre. Figyelmeztetek mindenkit a hatástalan hamisítványok megvételétől s kérem szigorúan arra ügyelni, hogy minden tégelyen a fenti védjegy és czégnék „Thierry A. örangyal-gyógyszertára Pregradában” beleegyetve kell lenni. E két gyógyító erejére nézve felülmulhatatlan szer sohase romlik meg, de sőt ellenkezőleg minél régiebbek, annál értékesebbek és hatásosabbak, nem árt nekik se a hideg, se a meleg, azért bármely időszakban használhatók. Csaknem mindig biztos sikerrel járnak, különösen míg az orvos megérkezik, természetesen soha se szabad másféle hamisításokhoz vagy sokszorosan ajánlott hatástalan és értéktelen pótszerekhez nyulni, melyekért csak haszontalanul dobjuk ki a pénzünket, de maradjunk meg mindig a régi, kipróbált, olcsó megbízható s amellet teljesen ártalmatlan, világhírű szer mellett, melyeket minden esaládnál előforduló esetőségekre mindig készletben kellene tartani. A hol a valódiság minden felsorolt jeleivel ellátva nem volna kapható, egyszerűen rendeljük közvetlenül az alábbi cím alatt:

Thierry Adolf LIMITED örangyal-gyógyszertárától, Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Központi raktár:

Budapest Török J.; Zágrábban Mittelbach S.; és Bécsben Brady C. gyógyszerésztárában.

Debreczen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.